

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาประเทศ ย่อมหลีกเลี่ยงปัญหาหรือความขัดแย้งระหว่างคนกลุ่มต่างๆ ในสังคมไปไม่พ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ที่ดินหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การสร้างเขื่อนชลประทาน การพัฒนาโครงการอุตสาหกรรมชายฝั่ง การเวนคืนที่ดิน การตัดถนน การสร้างทางด่วน ซึ่งเหล่านี้ล้วนกระทบต่อผลประโยชน์ของบุคคลหลายฝ่าย อันอาจนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างผู้ได้ประโยชน์และผู้เสียประโยชน์ ดังนั้นการหามาตรากฎที่เหมาะสมเพื่อป้องกันและยุติข้อขัดแย้งจึงเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้ประเทศชาติและสังคมโดยรวมได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาต่าง ๆ อย่างสูงสุด แต่หากไร้อาตราการที่เหมาะสมในการป้องกันและยุติข้อขัดแย้ง ภาพความขัดแย้งที่บ้านปลายจนมีการใช้กำลังเข้าเผชิญหน้ากันย่อมจะเกิดขึ้นได้เสมอ ซึ่งการพัฒนาประเทศไปบนเส้นทางแห่งความขัดแย้งนี้ อาจนำประเทศไปสู่ความเจริญได้ยาก

ประเทศที่พัฒนาแล้ว ได้มีการพัฒนามาตรการที่จะนำมาใช้ระงับข้อขัดแย้ง เพื่อให้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลง อันถือเป็นวิวัฒนาการล่าสุดของประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมที่เสริมเพิ่มเติมมาเคียงคู่กับประชาธิปไตยแบบผู้แทนที่ไม่มีประสิทธิภาพ มาตราการที่ว่านี้ก็คือ กระบวนการประชาพิจารณ์ ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายที่มีความเห็นขัดแย้งกันได้พิสูจน์ความถูกต้องของเหตุผล และหลักฐานที่นำมากล่าวอ้างอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม เพื่อให้ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจนำผลที่ได้จากการประชาพิจารณ์ไปประกอบการตัดสินใจ (แก้วสรร อติโพธิ, 2536:3)

การประชาพิจารณ์จึงถือเป็นนัยยะสำคัญอย่างหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนคนไทย ในฐานะพลเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participative Democracy) ซึ่งการประชาพิจารณ์ได้รับการบัญญัติไว้ในบทบัญญัติมาตรา 59 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 อันเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ดังนี้

“ มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วน

ได้ส่วนเสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ “ (โกคิน พลกุล,2540:44)

แนวคิดเรื่องการประชาพิจารณ์มิได้เพิ่งปรากฏเป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 หากแต่ได้เติบโตเคียงคู่มากับกระแสการเรียกร้องให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นเพื่อทดแทนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ พ.ศ.2534 ซึ่งร่างขึ้นในสมัยของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) เนื่องจากตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การเมืองไทยตกอยู่ในสภาพล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอด วิกฤตการณ์ทางการเมืองที่ทำให้การพัฒนาการเมืองขาดความต่อเนื่องได้ปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งจากการปฏิวัติรัฐประหาร นอกจากนี้ความขัดแย้งระหว่างนักการเมือง การทุจริตคอร์รัปชันและการขัดผลประโยชน์กันทางการเมืองนำไปสู่วิกฤตศรัทธาของประชาชน ภาพพจน์ที่ตกต่ำในทางการเมืองเช่นนี้ ทำให้ประชาชนเมินเฉยต่อปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น และเกิดความเห็นห่างต่อกระบวนการทางการเมือง ความเห็นห่างและการขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการบริหารและปกครองประเทศ ทำให้คนบางคนหรือบางกลุ่มฉวยโอกาสกอบโกยผลประโยชน์ไปโดยลำพัง เนื่องจากการควบคุมการใช้อำนาจรัฐของประเทศไทยยังไม่เพียงพอ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ซึ่งมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ 27 กันยายน 2540 จึงมีสาระสำคัญที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง อันถือเป็นการแก้ไขแนวทางการปกครองประเทศครั้งใหญ่ แต่ไม่ใช่การปฏิวัติ เป็นเพียงแต่การปฏิรูปคือเปลี่ยนแปลงรูปให้สถาบันการเมืองต่างๆ สามารถทำงานให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิรูปการเมืองและการปฏิรูปราชการ จนอาจกล่าวได้ว่า รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนนี้เป็นนิมิตหมายใหม่แห่งสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น อังกฤษ สหรัฐอเมริกา เยอรมันและฝรั่งเศส ได้นำการประชาพิจารณ์มาใช้ก่อนประเทศไทย โดยในประเทศอังกฤษสภาจะกำหนดให้มีการทำประชาพิจารณ์เป็นเรื่องๆ ไป โดยบัญญัติไว้ในกฎหมายเฉพาะเรื่องนั้น ส่วนในสหรัฐอเมริกาและเยอรมันจะบัญญัติการประชาพิจารณ์ไว้เป็นกฎหมายกลาง ถึงแนวทางข้อกำหนดให้ปฏิบัติต่างๆ จากนั้นจึงอ้างอิงหรือกำหนดให้การใช้อำนาจตามกฎหมายใดต้องให้การประชาพิจารณ์ และในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งแต่เดิมให้ความสำคัญกับระบบควบคุมภายหลังการดำเนินการ แต่ปัจจุบันก็หันมาให้ความสำคัญกับระบบควบคุมก่อนการดำเนินการมากขึ้น โดยได้นำการประชาพิจารณ์มาใช้ในบางกรณี

เช่น มีการตรากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมโดยให้มีการประชาพิจารณ์ ค.ศ.1983 ขึ้นให้บังคับกับ “กิจการ” ที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการโดยรัฐหรือเอกชนก็ตาม ทั้งนี้ ตามที่จะได้มีการตราฤษฎีกากำหนด “กิจการ” ดังกล่าวอีกชั้นหนึ่ง โดยที่ผู้ประสงค์จะดำเนินกิจกรรมดังกล่าวจะต้องจัดให้มีการประชาพิจารณ์เสียก่อน จึงจะได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการดังกล่าวได้ (โกลิน พลกุล,2540:12) ทั้งนี้ ประเทศที่เป็นตัวอย่างที่น่าสนใจต่อการริเริ่มนำการประชาพิจารณ์มาใช้ในประเทศไทย ก็คือประเทศเยอรมัน เนื่องจากมีภูมิหลังการพัฒนาทางการเมืองคล้ายกับประเทศไทย คือ มีการพัฒนามาจากรัฐที่เข้มแข็งทรงอำนาจ ลักษณะสังคมเป็นสังคมนิติรัฐ และอาศัยการควบคุมของรัฐมากกว่าการรวมตัวเข้าตรวจสอบของประชาชนนั่นเอง

ดังนั้น ด้วยความคาดหวังว่าสังคมไทยสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยเริ่มจากการเรียนรู้เพื่อปรับความนึกคิดทางวัฒนธรรม การประชาพิจารณ์ในประเทศไทยจึงก่อเกิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าปัจจุบันการประชาพิจารณ์ของประเทศไทยยังอยู่ในจุดเริ่มต้น และคงต้องใช้เวลาพอสมควรในการพัฒนา เนื่องจากที่ผ่านมาเราไม่คุ้นเคยกับการพัฒนาในเชิงป้องกัน สังคมจึงเต็มไปด้วยความเดือดร้อนของผู้เสียประโยชน์และความเร่งรัดของการแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ ความไม่เชื่อถือนในระบบกฎหมายที่ฝังลึกอยู่ทั้งในฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน ประกอบกับองค์กรประชาชนที่มีอยู่ไม่มากนักยังขาดความเข้มแข็ง ทำให้การนำการประชาพิจารณ์มาใช้ในประเทศไทย นอกจากเงื่อนไขความพร้อมของระบบราชการและกฎหมายที่ต้องเอื้อและสนับสนุนแล้ว ประชาชนยังจำเป็นต้องมีความกระตือรือร้น ตระหนักถึงสิทธิที่ได้มาร่วมกัน รวมถึงมีความพร้อมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ตลอดจนข้อมูลต่างๆ จนเกิดเป็นพลังที่จะรวมตัวกันเพื่อไต่สวนได้แย่งการทำงานขององค์กรของรัฐให้ได้ในที่สุด

ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองหลายรูปแบบนั้น การติดตามข่าวสารการเมืองในฐานะผู้สื่อข่าวสาร (Communicator) จัดเป็นรูปแบบหนึ่งของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองที่มีความสำคัญมาก และเนื่องจากในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทางการเมืองในเชิงรัฐศาสตร์นั้น นอกเหนือจากการให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ในทางการเมืองที่แวดล้อมอยู่ในสถานการณ์แล้ว กระบวนการทางการเมืองสื่อสารยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลโดยตรงต่อการพัฒนาทางการเมือง ดังเช่นที่ Floyd ได้สรุปจากการศึกษาการเมืองในแอฟริกาว่า “ในทางรัฐศาสตร์มีข้อสรุปว่า การที่ประชาชนมีความรู้ในข่าวสารการเมืองน้อยนั้น มักจะเป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเมินเฉยต่อกระบวนการทางการเมือง เมินเฉยต่อการเลือกสรรในกระบวนการทางการเมือง เมินเฉยต่อองค์กร

ทางการเมือง เช่น รัฐสภา พรรคการเมือง ระบบข้าราชการ รวมถึงเงินเดือนเพื่อนร่วมชาติ ต่ออุปสรรคปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นในชาติ" (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2526:1-2)

จากข้อสรุปดังกล่าว นักรัฐศาสตร์จำนวนมาก ได้อนุมานมาตั้งเป็นสมมติฐานต่อไปว่า ช่องว่างของข่าวสาร ความรู้ของประชาชนกลุ่มต่างๆ ในประเทศอาจเป็นสาเหตุสำคัญของการไร้เสถียรภาพทางการเมือง ดังนั้นการที่จะพัฒนาการเมืองของประชาชนในประเทศนั้น สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงก็คือการให้การศึกษแก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ โดยทั่วถึง และการพัฒนาด้านการสื่อสารโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อสารมวลชน เพื่อให้เป็นช่องทางที่จะถ่ายทอดความรู้และข้อมูลข่าวสารทางการเมืองไปสู่ประชาชนในสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง เพื่อลดช่องว่างทางข่าวสารของคนในสังคม และนำมาซึ่งความรู้ ความเข้าใจ และการเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองที่พึงปรารถนา (จิตกานต์ ธนาโอฬาร, 2537:3)

หากว่ากันตามจริงแล้วก่อนที่การประชาพิจารณ์จะได้มีการประกาศไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โครงการของรัฐบางโครงการได้นำการประชาพิจารณ์มาใช้บ้างแล้ว เช่น โครงการทางด่วนส่วนแยกอุรุพงษ์-ราชดำริ (โครงการทางด่วนบ้านครัว) การประชาพิจารณ์กรณีเขื่อนแก่งเสือเต้น การร่างกฎหมายป่าชุมชน แต่การประชาพิจารณ์ในเวลานั้นยังเป็นที่รู้จักกันเพียงในวงของนักรัฐศาสตร์ นักการเมือง และนักวิชาการ

ต่อมาในระยะหลังชื่อของการประชาพิจารณ์เริ่มเป็นที่รู้จักและคึกคักประชาชนมากขึ้นเมื่อนำมาใช้ในงานปฏิรูปการศึกษา และการระงับข้อพิพาทระหว่างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกับชาวบ้านในกรณีเขื่อนปากมูล แต่โครงการที่ทำให้ประชาชนเกือบทั้งประเทศรู้จักการทำประชาพิจารณ์ก็คือ การประชาพิจารณ์เพื่อระงับความขัดแย้งระหว่างการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยกับกลุ่มผู้เสียประโยชน์ จากกรณีโครงการโรงแยกก๊าซและท่อส่งก๊าซไทย-มาเลเซีย ที่ อ.จะนะ จ. สงขลา ซึ่งต้องทำประชาพิจารณ์ถึง 2 ครั้ง โดยแต่ละครั้งความขัดแย้งได้บานปลายเป็นความรุนแรงถึงขั้นใช้กำลัง ทำลายสถานที่ราชการ ทำร้ายเจ้าหน้าที่รัฐ อันถือเป็นปัญหอนานัปการหรือความล้มเหลวของสังคมที่ไม่สามารถนำหลักการของการประชาพิจารณ์มาใช้เพื่อแก้ปัญหาได้

ด้วยเหตุที่การประชาพิจารณ์ยังเป็นเรื่องใหม่ในสังคมไทย ซึ่งผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการมักจะเป็น "ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย" ทว่ามีประชาชนจำนวนมากน้อยเพียงใดที่มีความรู้ความเข้าใจในการทำประชาพิจารณ์อย่างแท้จริง เนื่องจากรัฐบาลเองก็มีได้เผยแพร่ความรู้กับประชาชนในเรื่องการประชาพิจารณ์อย่างจริงจัง เพราะแม้แต่โครงการของรัฐบางโครงการยัง

เป็นที่สงสัยในเจตนาและความเหมาะสมในการใช้คำว่า “ประชาพิจารณ์” ซึ่งน่าจะคิดต่อไปว่า เมื่อความไม่รู้จักกับภาพของความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการทำประชาพิจารณ์ กรณีโครงการโรงแยกก๊าซและท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย ประชาชนบางส่วนที่ “มิได้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นใด” จะมีทัศนคติอย่างไรต่อการประชาพิจารณ์

จากความสำคัญของข่าวสารการเมืองดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ข่าวสารเรื่องการประชาพิจารณ์จึงจัดได้ว่าเป็นข่าวสารเรื่องสิทธิและการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชนพึงให้ความสนใจ เพื่อที่จะได้มีความรู้ ความเข้าใจที่กว้างขึ้นถึงสิ่งที่กำลังมีบทบาทสำคัญทางการเมือง เนื่องจากหากประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเมือง เศรษฐกิจ สังคม หรือความเป็นไปของชาติอยู่ในวงจำกัดแล้ว การพัฒนาระบบการเมืองให้มีความมั่นคงและมีความต่อเนื่องจะมีอุปสรรค และถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งของประเทศกำลังพัฒนา

ดังนั้น การสื่อสารซึ่งนับเป็นพื้นฐานของกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมทางการเมืองทุกชนิด จึงควรที่จะได้รับการพิจารณาศึกษาและนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อการพัฒนาระบบการเมืองของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชนหรือสื่อบุคคล ทั้งนี้เนื่องจาก สื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ มีความสามารถในการเข้าถึงผู้รับหรือกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว รวมถึงสามารถให้ความรู้ ความเข้าใจในข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ให้ความรู้ทางการเมืองในทางทฤษฎี มีการอธิบายศัพท์เฉพาะทางการเมือง ให้ความรู้ตามเหตุการณ์ทางการเมือง เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นมาของเหตุการณ์และกลไกทางการเมืองต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจ และความรู้สึกรู้สึกต้องการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจทางการเมืองที่เกิดขึ้น ในขณะที่สื่อบุคคลมีความสามารถในการสร้างการยอมรับข่าวสาร เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการรับฟัง นอกจากนี้การสื่อสารระหว่างบุคคลดังกล่าวยังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจกระจ่างชัดต่อสารและตัดสินใจรับข่าวสารได้อย่างมั่นใจยิ่งขึ้นด้วย (Rogers and Shoemaker, 1971)

ปัจจัยสำคัญซึ่งมีอิทธิพลต่อการมีระดับข่าวสารการเมืองสูง-ต่ำ หรือ มาก-น้อย แตกต่างกัน คือ ชั้นทางสังคม (Social class) โดยเฉพาะระดับการศึกษา รายได้และเพศ (พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 2533:134) ทั้งนี้จากกล่าวได้ว่ากรุงเทพมหานครจัดเป็นพื้นที่ที่ประกอบด้วยประชากรหลายกลุ่ม หลายอาชีพ หลายระดับการศึกษา อีกทั้งยังเป็นศูนย์กลางของสื่อมวลชน และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ดังนั้น ประชาชนในกรุงเทพฯ จึงมีโอกาสในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารสูง

ด้วยเหตุดังกล่าว การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาการเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง ความรู้ ทักษะคิด ต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยาม ของประชาชนในเขต กรุงเทพมหานคร ว่าเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยาม และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารเพื่อการพัฒนาการเมืองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยาม
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง ความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ โดยวิธีประชานิยาม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับการเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับความรู้เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยาม
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับทัศนคติที่มีต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยาม

คำถามในการวิจัย

1. การเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง ความรู้ และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยามเป็นอย่างไร
2. การเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง ความรู้ และทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยามมีความสัมพันธ์กันหรือไม่
3. ผู้ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารด้านการเมืองแตกต่างกันหรือไม่
4. ผู้ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยามแตกต่างกันหรือไม่
5. ผู้ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชานิยามแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

1. การเปิดรับข่าวสารด้านการเมืองมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์
2. การเปิดรับข่าวสารด้านการเมืองมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์
3. ความรู้เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์
4. ผู้ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารด้านการเมืองแตกต่างกัน
5. ผู้ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์แตกต่างกัน
6. ผู้ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง ความรู้ ทัศนคติ และลักษณะทางประชากรที่มีต่อการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ของประชาชนในกรุงเทพมหานครเท่านั้น

นิยามศัพท์

1. การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ (Public Hearing) หมายถึง มาตรการทางการเมืองการปกครองที่เปิดโอกาสให้ “ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย” จากการดำเนินงานตาม “โครงการรัฐ” ที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม อาชีพ ความปลอดภัย วิถีชีวิต หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชุมชนหรือสังคม และอาจนำไปสู่ข้อโต้เถียงของหลายฝ่าย ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งคัดค้าน ก่อนที่ฝ่ายบริหารจะออกกฎ ตัดสินใจหรือมีคำสั่งในเรื่องนั้นๆ โดยให้องค์กรหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระเป็นผู้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นนั้น ซึ่งต้องเป็นไปโดยเที่ยงตรง เปิดเผย และยุติธรรม ทั้งนี้ การตัดสินใจของรัฐไม่มีข้อผูกพันกับความเห็นสาธารณะ
2. การเปิดรับข่าวสารด้านการเมือง หมายถึง ความบ่อยครั้งและปริมาณในการรับฟังเรื่องราวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเมืองจากสื่อประเภทต่างๆ ในที่นี้ ได้แก่ สื่อมวลชนและสื่อบุคคล
3. สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสาร

4. สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐ บุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน เครือญาติ ครูอาจารย์ เพื่อนร่วมงาน / เพื่อน
5. ความรู้เกี่ยวกับการทำประชาพิจารณ์ หมายถึง การรู้และเข้าใจในสภาพเรื่องราว ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแนวคิด หลักการและแนวทางการนำการประชาพิจารณ์ไปใช้อย่างถูกต้อง รวมถึงประโยชน์หรือสิ่งที่จะได้รับอันเนื่องมาจากการประชาพิจารณ์
6. ทักษะติดต่อการทำประชาพิจารณ์ หมายถึง ความรู้สึกรู้คิดเกี่ยวกับการประชาพิจารณ์
7. ลักษณะทางประชากร หมายถึง เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ การศึกษา รายได้
8. ประชาชนในกรุงเทพมหานคร หมายถึง ประชากรที่มีอายุระหว่าง 18-60 ปี อาศัยอยู่ในเขตเมือง เขตต่อเมือง และเขตชานเมืองของกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์
2. เพื่อเป็นประโยชน์ทางวิชาการและการวิจัยในสาขานิติศาสตร์พัฒนาการ โดยเฉพาะการสื่อสารเพื่อการพัฒนาความรู้ทางการเมืองในเรื่องการประชาพิจารณ์